

TADEUSZ MICIŃSKI

Lucifer

TADEUSZ MICIŃSKI

Lucifer¹

Jam ciemny jest wśród wichrów płomień boży,
lejący z jękiem w dal — jak głuchy dzwon północy —
ja w mrokach gór zapalam czerwien zorzy
iskrą mych bólów, gwiazdą mej bezmocy.

Ja komet król — a duch się we mnie wicherzy
jak pył pustyni w zwiewną piramidę —
ja piorun burz — a od grobowca cichszy
mogił swych kryję trupiość i ohydę.

Ja — otchłań tęcz — a płakałbym nad sobą
jak zimny wiatr na zwiędłych stawu trzcinach,
jam blask wulkanów — a w błotnych nizinach
idę, jak pogrzeb, z nudą i żałobą.

Na harfach morze gra — kłębi się rajów pożoga,
i słońce — mój wróg słońce! wschodzi, wielbiąc Boga².

Szatan, Anioł, Upadek,
Światło, Słońce, Ciemność,
Konflikt wewnętrzny

*

Mój duch łańcuchem skuty do ziemi³
zwna się w przepaść piekielnych łon,
a kiedy targnie skrzydły⁴ dźwięcznymi
głuche się echo ozwie jak dzwon.

Dusza, Niewola, Szatan

U stropu mego gwiazda się żarzy
[serce me niegdyś kochało ją],
w przeanieleniu złotych witraży
ona się moją syciła krwią.

Gwiazda, Miłość, Krew

I znowu płynie gwiazdzista rosa
pocałunkami morderczych zórz —

¹Lucifer — w opowieściach biblijnych imię przywódcy zbuntowanych przeciw Bogu aniołów, który za karę został strącony w otchłań; imię Luciferus (z łac.) znaczy: niosący światło, tymczasem po upadku kondycja Lucyfera jako pierwszego ze złych duchów, szatana, księcia ciemności, jest przeciwieństwem tego znaczenia; Tadeusz Miciński buduje obraz Lucyfera, używając antynomii i oksymoronów, oddając w ten sposób paradoksalność jego bytu. [przypis edytorski]

²Jam ciemny (...) Boga — utwór Micińskiego *Lucifer* bywa również traktowany jako kwadryptyk, którego część pierwszą stanowi niniejszy utwór, drugą fragment poetycki o incypicie *Mój duch łańcuchem skuty do ziemi* (...), część trzecią wiersz *Melancholia*, a czwartą fragment zaczynający się od słów *Oto mej duszy świątynia — z czarnych jak miłość marmurów* (...). [przypis edytorski]

³*Mój duch łańcuchem skuty do ziemi* — utwór ten jest też traktowany jako druga część kwadryptyku poetyckiego Tadeusza Micińskiego, w którym pierwsza i tytułowa część to wiersz *Lucifer*, część trzecia to wiersz *Melancholia*, a czwarta to fragment zaczynający się od słów *Oto mej duszy świątynia — z czarnych jak miłość marmurów* (...). [przypis edytorski]

⁴skrzydły — dziś popr. forma N.lm: skrzydłami. [przypis edytorski]

oh⁵, duszo moja, oh, me niebioso,
rzućcie swe płomień⁶ w toń zimnych mórz.

Nie pragnę słońca — osamotniony —
z krzykiem złowieszczym upiornych snów,
bogowie mogli — jam był pojony
jak wy — ambrozją — i mlekiem lwów.

Organy grają Requiem⁷ żalu,
organy grają Centaurów zgon,
jak Damajanti⁸ płacze po Nalu,
tak burze, wichry, grady i szron —
wieczne są we mnie, jak lzy w opalu.

Samotność, Smutek, Słońce

Łzy

---

⁵oh — dziś: och. [przypis edytorski]

⁶płomień — tu: daw. r.n.; dziś r.m.: płomień. [przypis edytorski]

⁷requiem — utwór żałobny, zwykle komponowany i wykonywany na okoliczność uroczystości pogrzebowych; tu: z uwagi na rytm słowo to czytamy trzysylabowo: re-qui-em. [przypis edytorski]

⁸Damajanti — wierna i kochająca młoda małżonka króla Nala w słynnym epizodzie indyjskiej epepei *Mahabharata*. [przypis edytorski]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z *Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur*.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na *Licencji Wolnej Sztuki 1.3*. Fundacja Nowoczesna Polska zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w *Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur*. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/micinski-lucifer>

Tekst opracowany na podstawie: *Młoda Polska. Wybór poezji*, oprac. Tadeusz Boy-Żeleński, wyd. drugie, Wydawnictwo Zakładu Narodowego imienia Ossolińskich, Wrocław 1947

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu *Wolne Lektury* (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez fundację Nowoczesna Polska z egzemplarza pochodzącego ze zbiorów Łukasza Jachowicza.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Agnieszka Kozioł, Aleksandra Sekuła, Aneta Rawska, Marta Niedziałkowska, Paulina Choromańska.

Okładka na podstawie: Plakat do sztuki "Lucyfer" Joosta van den Vondela (fragment), Richard Nicolaüs Roland Holst (1868-1938), domena publiczna

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Nowoczesna Polska – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Nowoczesna Polska, KRS 0000070056.

Dołącz do Towarzystwa Przyjaciół Wolnych Lektur i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: szczegóły na stronie Fundacji.